

Διαπιστευτικά

Το Ε.ΣΥ.Δ. από την ίδρυσή του μέχρι σήμερα, επιδιώκει σταθερά την προώθηση και εμπέδωση του ρόλου της διαπίστευσης και κατέπекταση της ποιότητας στην κοινωνία.

Η πορεία αυτή προϋποθέτει τη διαρκή βελτίωση των υπηρεσιών που προσφέρει το Ε.ΣΥ.Δ. Νέα εργασία για την παροχή αυτών των υπηρεσιών δημιουργήθηκαν καθώς το Φεβρουάριο του 2008

παρουσιάστηκε ο νέος δικτυακός τόπος του Ε.ΣΥ.Δ, ενώ από τον Ιούνιο του 2008 τέθηκε σε λειτουργία το νέο Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα για τη διαχείριση των διαδικασιών διαπίστευσης από το Ε.ΣΥ.Δ.

Προϋπόθεση για την πορεία αυτή είναι και η διαρκής συμμετοχή στις ευρωπαϊκές και διεθνείς συνεργασίες για τη διαπίστευση. Η δραστηριότητα του Ε.ΣΥ.Δ. κατά το διάστημα 1.2.2008-30.6.2008 περιελάμβανε τη διοργάνωση συναντήσεων των επιτροπών της Ευρωπαϊκής Διαπίστευσης στην Αθήνα και την ταυτόχρονη διοργάνωση εξειδικευμένων ημερίδων με στόχο την ανταλλαγή απόψεων μεταξύ των πλέον ειδικών σε εξειδικευμένα θέματα διαπίστευσης, αλλά και τη συμμετοχή στις συνεδριάσεις των υπόλοιπων οργάνων στην Ευρώπη (Warsaw, Talin).

Η έντονη, αλλά και ουσιαστική παρουσία του Ε.ΣΥ.Δ. τόσο σε εθνικό όσο και σε διεθνές επίπεδο, που κατακίηθηκε με τις άοκνες και συνεχείς προσπάθειες της διοίκησης του φορέα κατά το έτος 2007, συνεχίζεται και το 2008 με τη νέα διοίκηση, με στόχο την ακόμη μεγαλύτερη συμβολή του Ε.ΣΥ.Δ. στην προώθηση, αλλά και την αποτελεσματική εφαρμογή των διαδικασιών της διαπίστευσης, που ενισχύουν την ποιότητα, προς όφελος τόσο του παραγωγικού ιστού της χώρας, όσο και των πολιτών ξεχωριστά.

Αν. Καθ. Dr. Νίκος Γ. Παπαϊωάννου
Πρόεδρος του Ε.ΣΥ.Δ.

New ESYD website

The new interactive website of ESYD has been uploaded since 18.2.2008 on www.esyd.gr. Search engines for laboratories and inspection/certification bodies are included in the greek version. The English version of the site soon will have search engines as well. The new site is continuously updated and modified.

From the Editorial

Since its foundation, ESYD has constantly been aiming at promoting the role of accreditation and of quality in society. The continuous improvement of the services offered by ESYD is a necessary prerequisite for the attainment of this aim. The new interactive website of ESYD (created in February 2008) and the new Integrated Information System of ESYD (functional since June 2008) have immensely facilitated the effectiveness of our accreditation system. During the first half of 2008 ESYD did not only participate in the EA meetings, which were held in Warsaw and in Talin, but it also organized in Athens several EA committee meetings and conferences on current accreditation issues, thereby attaining a privileged place among the members of the international family of accreditation.

The intense but also essential presence of ESYD in national and international level that was conquered with the incessant and continuous efforts of administration in 2007, is also continued in 2008 by the support of the new administration, aiming in even bigger contribution of ESYD in the promotion but also the effective application of processes of accreditation that strengthens not only the productive part of the country but also the citizens individually.

Prof. Dr. Nikos G. Papaioannou
Chairman of ESYD

Νέα Ιστοσελίδα Ε.ΣΥ.Δ.

Η ανανεωμένη και χρηστική ιστοσελίδα του Ε.ΣΥ.Δ. αναρτήθηκε στις 18 Φεβρουαρίου 2008. Η νέα ιστοσελίδα περιλαμβάνει μηχανή αναζήτησης των διαπιστευμένων φορέων και εργασιών του Ε.ΣΥ.Δ και βασίζεται σε νέο σχεδιασμό. Μικρές τροποποιήσεις και βελτιώσεις πραγματοποιούνται συνεχώς, ώστε να αυξηθεί το επίπεδο υπηρεσιών που παρέχεται στους χρήστες της.

Συνεδρίαση των Επιτροπών Φορέων Πιστοποίησης (CC) και Ελέγχου (IC) της Ευρωπαϊκής Συνεργασίας για τη Διαπίστευση (EA).

Η Διεύθυνση Διαπίστευσης Φορέων του Ε.ΣΥ.Δ. διοργάνωσε στην Αθήνα, με απόλυτη επιτυχία, τη Συνεδρίαση των επιτροπών Φορέων Πιστοποίησης (CC) και Ελέγχου (IC) της Ευρωπαϊκής Συνεργασίας για τη Διαπίστευση (EA), τον Φεβρουάριο του 2008 (25 έως 27 Φεβρουαρίου), οι οποίες αποτελούν ένα φόρουμ συζήτησης για όλα τα θέματα, που αφορούν στους φορείς πιστοποίησης και ελέγχου αντίστοιχα. Στις υπ' όψιν συνεδριάσεις, το Ε.ΣΥ.Δ. συμμετείχε ενεργά μέσω των στελεχών του, υποστηρίζοντας τις ελληνικές θέσεις στα αντίστοιχα θέματα που συζητήθηκαν.

Επίσης, με πρωτοβουλία του Ε.ΣΥ.Δ και στο πλαίσιο της ίδιας διοργάνωσης, πραγματοποιήθηκε Workshop με θέμα «Ο ρόλος της διαπίστευσης στη διαδικασία της κοινοποίησης». Σκοπός αυτού ήταν η παρουσίαση της, υπό εκπόνηση, σχετικής νομοθεσίας της ΕΕ αναφορικά με την κοινοποίηση, καθώς επίσης και του πιθανού αντίκτυπου των συστημάτων διαπίστευσης στην κοινότητα των κοινοποιημένων φορέων. Ομιλητές ήταν οι κ.κ. L.Cortez (IPAC), N. Mueller (BMWVA) και κα M. Malmqvist (SWEDAC), καθώς επίσης και οι συνεργάτες του Ε.ΣΥ.Δ., οι οποίοι αναφέρθηκαν σε παραδείγματα των πεδίων διαπίστευσης των κοινοποιημένων φορέων που πραγματοποιούν πιστοποίηση ή έλεγχο, βασισμένοι στην Ελληνική εμπειρία.

Μεταξύ άλλων θεμάτων, στις εν λόγω συνεδριάσεις τονίσθηκαν και τα ακόλουθα:

- Η σπουδαιότητα εκπαίδευσης εκπροσώπων των εθνικών φορέων διαπίστευσης, μελών της EA, στο νέο πρότυπο EN ISO/IEC 17021. Υιοθετήθηκε πρόταση ανάπτυξης Κατευθυντήριας Οδηγίας του προτύπου EN ISO/IEC 17021.
- Οι φορείς διαπίστευσης, που χρησιμοποιούν στα επίσημα πεδία διαπίστευσης τους κωδικούς NACE, θα πρέπει να υιοθετήσουν τη νέα έκδοση των εν λόγω κωδικών μέχρι το τέλος του 2008 (η νέα έκδοση αυτή διατίθεται στο δικτυακό τόπο: http://eur-lex.europa.eu/RECH_legislation.do).

- Η πρόταση για θέσπιση Ευρωπαϊκής Νομοθεσίας για τον καθορισμό απαιτήσεων για διαπίστευση και επιτήρηση της αγοράς. Δηλαδή συζητήθηκε το πώς η διαπίστευση, ως μέρος ενός γενικότερου συστήματος, που περιλαμβάνει την αξιολόγηση της συμμόρφωσης και της επιτήρησης της αγοράς, συμβάλλει στην αξιολόγηση και στη διασφάλιση της συμμόρφωσης του προϊόντος ως προς τις σχετικές απαιτήσεις με σκοπό την κοινοποίηση. Η τελική έγκριση εφαρμογής της σχετικής Οδηγίας εκτιμάται για τις αρχές του 2009.

- Η CITA (International association of organisations authorised to undertake compulsory periodic inspection of motor vehicles and their trailers) αποδέχτηκε την επίβλεψη της μελλοντικής αναθεώρησης του εγγράφου EA 5/02, το αντικείμενο της οποίας όμως θα εξεταστεί σε μελλοντική συνεδρίαση.

Οι πρόεδροι της EA, CC και IC committee κ. N. Muller και κα. M. Malmqvist, αντίστοιχα, εξέφρασαν τα συγχαρητήριά τους προς το Ε.ΣΥ.Δ, για την άριστη διοργάνωση των διεθνών αυτών συναντήσεων και ευχαρίστησαν θερμά τη Διοίκηση και τους εκπροσώπους του Ε.ΣΥ.Δ. για την άψογη φιλοξενία και τις άριστες συνθήκες της διοργάνωσης στην Αθήνα.

Μ. Οικονομόπουλος

Δ/ση Διαπίστευσης Φορέων Πιστοποίησης και Ελέγχου

Meeting of the Certification Committee (CC) and Inspection Committee (IC) of the European cooperation for Accreditation (EA)

The Bodies Accreditation Division of ESYD has organised successfully, the meetings of EA Certification and Inspection Committees, which were held in Athens from 25th to 27th of February 2008. ESYD staff has participated to these meetings representing ESYD aspects on all the issues of the meetings agenda.

Also with initiative of ESYD and under the frame of the above events, a relative Workshop was organized on 26th of February 2008, aiming on the role of accreditation in the process of notification. Its scope was an overview of the relevant EU legislation, which is currently under development, as well as the potential impact of accreditation systems on the community of notified bodies. Presenters of this workshop were Mr. L. Cortez (IPAC), Mr. N. Mueller (BMWVA) and Mrs. M. Malmqvist (SWEDAC), as well as the staff of ESYD.

During these EA meetings the most significant highlights were:

- The substantialness of the training of the national accreditation bodies staff against the requirements of the new Standard EN ISO/IEC 17021 and the intention a new guidance document for this Standard to be generated.
- The accreditation bodies that are using NACE codes for issuing Scopes of accreditation must adopt the new NACE

coding till the end of 2008 (http://eur-lex.europa.eu/RECH_legislation.do).

- There is a proposal for establishing European legislation on the requirements for accreditation and supervision of the market. This aspect will be worked out in the early of 2009.
- CITA (international association of organisations authorised to undertake compulsory periodic inspection of motor vehicles and their trailers) has accepted to undertake the supervision of the revision of the guidance document EA 5/02, and this will be subject for another meeting of EA in the future.

The chairmen of the EA CC and IC committees Mr. N. Mueller and Mrs M. Malmqvist respectively congratulated ESYD for the flawless setup of the meetings as well as for the hospitality of the Greek accreditation body.

M. Oikonomopoulos

Certification and Inspection Bodies Division

15η Συνεδρίαση της ΕΑ/LC στην Αθήνα 12-13 Μαρτίου 2008

Η 15η Συνεδρίαση της Επιτροπής Εργαστηρίων της Ευρωπαϊκής Συνεργασίας για τη Διαπίστευση πραγματοποιήθηκε το διάστημα 11-13 Μαρτίου 2008 στην Αθήνα με την ευθύνη της διοργάνωσης από το Ε.ΣΥ.Δ. Η 15η Συνεδρίαση ήταν η πρώτη, στην οποία προήδρευε η Christine Waddington από τον FINAS, που εξελέγη πρόσφατα πρόεδρος της ΕΑ/LC. Κατά τη συνεδρίαση εξελέγη αντιπρόεδρος της επιτροπής ο Andreas Steinhorst από τον DACH. Επίσης, εγκρίθηκε κείμενο όρων λειτουργίας του Management Group.

- Στο νέο Management Group θα συμμετέχουν εκτός της Προέδρου και του Αντιπροέδρου, οι: Erik Ohlenschlaeger, DANAK, Lorraine Turner UKAS, Cecilie Laake NA, Martina Bednarova CAI, Rosalina Porres ENAC, R.Straub, SAS.
- Η επιτροπή ανέθεσε στην αντίστοιχη ομάδα εργασίας για τον τομέα υγείας τη μελέτη για τη διαδικασία διαπίστευσης δοκιμών παρά την κλίση του ασθενούς (POCT) παρά το πρότυπο ISO 22870:2006.
- Βρίσκεται σε εξέλιξη η οριστικοποίηση του πλαισίου μέσα από το οποίο θα χορηγείται ευέλικτο πεδίο στα κλινικά εργαστήρια κατά ΕΛΟΤ EN ISO 15189:2007.
- Η νέα διαδικασία για τη διοργάνωση περιφερειακών διεργαστηριακών συγκριτικών δοκιμών για τα εργαστήρια διακριβώσεων **EA 2/14 Procedure for Regional ILC in Calibration** που εγκρίθηκε από την τελευταία Γενική Συνέλευση της ΕΑ βρίσκεται σε εξέλιξη. Σύντομα θα γίνουν γνωστά τα διαθέσιμα προγράμματα διεργαστηριακών συγκριτικών δοκιμών βάσει των οποίων θα γίνουν ορισμοί εργαστηρίων διακριβώσεων από τους φορείς διαπίστευσης. Η νέα διαδικασία βρίσκεται στο δικτυακό τόπο της ΕΑ.
- Ενόψει της εφαρμογής της νέας ευρωπαϊκής νομοθεσίας για τη διαπίστευση, η Επιτροπή αποφάσισε την ανάληψη δράσεων σε σχέση με τις απαιτήσεις της ευρωπαϊκής νομοθεσίας για τη διαπίστευση εργαστηρίων. Κατά τη συνεδρίαση διαπιστώθηκαν

τα παρακάτω πεδία στα οποία θα διερευνηθούν οι ανάγκες για κατάρτιση οδηγίων, θέσπιση κοινών πρακτικών, διοργάνωση workshops για ανταλλαγή εμπειριών και παρακολούθηση της κατάστασης σε μια συνεχή βάση:

- Δοκιμές σε καύσιμα στα πλαίσια του συστήματος εμπορίας ρύπων αερίων του θερμοκηπίου
- Οδηγία για τα επιφανειακά ύδατα
- Δοκιμές σε εκπομπές αερίων (stack emissions)
- Δοκιμές σε τρόφιμα
- Σε συνέχεια της διερεύνησης των απαιτήσεων για τα διαπιστευμένα εργαστήρια που προκύπτουν από την ευρωπαϊκή νομοθεσία στο τομέα των τροφίμων, η Επιτροπή αποφάσισε να διερευνήσει την επαναλειτουργία ομάδας εργασίας για τα τρόφιμα.
- Με αφορμή την έκδοση από την CEN της τεχνικής προδιαγραφής CEN/TS 15675 (CEN/TS 15675 Air quality Measurement of stationary source emissions Application of EN ISO/IEC 17025 to periodic measurement), εγκρίθηκε από τη Γενική Συνέλευση της ΕΑ η πρόταση της Επιτροπής για μεταβατική περίοδο 2 χρόνων έως την 30.10.2009. Κατά τη μεταβατική περίοδο θα ενταχθούν οι απαιτήσεις της τεχνικής προδιαγραφής στα κριτήρια διαπίστευσης των εργαστηρίων δοκιμών αερίων.
- Η συνεργασία ΕΑ-WADA (World Anti Doping Agency) συνεχίζεται. Αξιολογητές από φορείς διαπίστευσης μετείχαν σε εκπαίδευση για το νέο πρότυπο ISL της WADA στο Montreal στις 21.4.2008. Δυο αξιολογητές του Ε.ΣΥ.Δ. συμμετείχαν στην εκπαίδευση.

Ι. Σιταράς

Δ/ση Διαπίστευσης Εργαστηρίων

15th meeting of the EA Laboratory Committee held in Athens, on 11-13.3.2008

- The meeting was chaired by Christine Waddington from FINAS elected recently as new EA/LC Chair. During the meeting Andreas Steinhorst from DACH was elected as Vice Chair along with Erik Ohlenschlaeger, DANAK, Lorraine Turner UKAS, Cecilie Laake NA, Martina Bednarova CAI, Rosalina Porres ENAC, R.Straub, SAS as members of the Management Group. A document for the terms of reference for the Management Group was also approved.
- It was agreed that accreditation of Point Of Care Testing according to ISO 22870:2006 will be an item for discussion at the EA/LC workgroup for Health Care.
- The discussion in the Health Care workgroup for a Guidance on scopes of medical laboratories is in a commenting stage and it was agreed that the document does provide very valuable contents for best practice in the field for use by the ABs.
- The new EA procedure EA 2/14 Procedure for Regional ILCs in Calibration was approved during the last EA General Assembly. The procedure is already published in EA website.
- The new European regulation for accreditation introduces significant changes in the context of accreditation and ABs environment. There are topics that need to be raised and discussed. It was discussed in the EA/LC that some key issues should be addressed like:

- Fuel testing for ETS (Emission Trade System)
- Water framework directive
- Stack emission
- Accreditation of official food control laboratories
- For the food testing sector it was agreed to examine a proposal to reactivate a working group within the committee.
- In the framework of the co-operation between EA and WADA it was agreed that the assessment of doping control laboratories shall be against ISO/IEC 17025 with assessors trained by WADA. 2 assessors of ESYD were trained along on WADA International Standard for Laboratories (ISL) with assessors from other EA accreditation bodies WADA ISL in Montreal, 21.4.2008.
- CEN has issued the technical specification CEN TS 15675:2007 "Air quality Measurement of stationary source emissions Application of EN ISO/IEC 17025 to periodic measurement." EA/LC proposed a transition period of 2 years till 30.10.2009. EA General Assembly approved that proposal. During that period CEN TS 15657:2007 will be included in accreditation criteria of stack emission laboratories.

Ι. Sitaras

Laboratories Accreditation Division

Εσπερίδα ΕΣΥΔ «Application of Regulatory Requirements such as European Commission Regulations, Directives, Guidances, Decisions, by ABs for granting accreditation (ISO/IEC 17025) to laboratories»

Η εσπερίδα ΕΣΥΔ «Application of Regulatory Requirements such as European Commission Regulations, Directives, Guidances, Decisions, by ABs for granting accreditation (ISO/IEC 17025) to laboratories» διεξήχθη τη 13η Μαρτίου. Το πρόγραμμα παρουσιάζεται στο αντίστοιχο πλαίσιο:

Introduction	Mr. I. Matsas, (ESYD- Manager Director)
Regulatory Requirements and their use by accreditation bodies	Dr. G. Miliadis, ESYD-Technical Committee - expert for pesticide residues analysis
Food Safety Regulatory Requirements for laboratories in relation to accreditation standards	Dr. G. Methenitou (Ministry of Agriculture and Foods - Veterinary Laboratory)
FINAS experience and practice in the accreditation of laboratories in fields where mandatory requirements exist	Mrs Cr. Waddington (FINAS)
Application of Regulatory Requirements of the European Commission Regulations (EC) No 401/2006, No 337/2007 and No 1882/2006 by ABs for granting accreditation (ISO/IEC 17025) to laboratories performing official control in the field of certain contaminants in foodstuffs	Dr H. Kakkouri (Cyprus State General Laboratory)
ESYD policy for notified testing laboratories for construction products (89/106/EEC)	Mr. M. Oikonomopoulos - Dr. P. Varlamos (ESYD - Laboratory Accreditation Division)
Accreditation of the official food control laboratories	Mrs H. Poulima General Chemical State Laboratory of Greece
Laboratories views and expectations	Dr. P. Agathonos Hellaslab (National member of Eurolab)
Discussion	
Summary-Conclusions	(Mr. I. Matsas, Dr. I. Sitaras - ESYD)

Την ημερίδα παρακολούθησαν πλέον των 120 ατόμων μεταξύ αυτών και 20 εκπρόσωποι φορέων διαπίστευσης από την EA/LC.

Ο κ. Μπλιάδης επικεντρώθηκε στην περίπτωση των απαιτήσεων για τις δοκιμές προσδιορισμού υπολειμμάτων φυτό-προστατευτικών προϊόντων από τις σχετικές οδηγίες της SANCO και εξέφρασε την άποψη που έχει ήδη διατυπωθεί από τις αρμόδιες τεχνικές επιτροπές του ΕΣΥΔ ότι η διαπίστευση σε μια δοκιμή σύμφωνα με κείμενες διατάξεις, στον προαιρετικό τομέα, πρέπει να αιτηθεί από το εργαστήριο και να γίνει σχετική αξιολόγηση.

Οι παρουσιάσεις των κ.κ. Μεθενίτου, Πουλιμά και Κακούρη αναφέρθηκαν στις απαιτήσεις των ευρωπαϊκών οδηγιών για τα εργαστήρια επίσημου ελέγχου τροφίμων. Οι κυρίες Μεθενίτου, Πουλιμά και Κακούρη εκφράζοντας τις απόψεις εργαστηρίων επίσημου ελέγχου, διατύπωσαν την άποψη ότι αφού τα εργαστήρια επίσημου ελέγχου εκτελούν τις δοκιμές εκπληρώνοντας τις απαιτήσεις της νομοθεσίας, θα πρέπει και τα ανεξάρτητα εργαστήρια/εργαστήρια παραγωγών να εκτελούν τις δοκιμές, εκπληρώνοντας και αυτά τις ίδιες απαιτήσεις.

Ο κ. Π. Αγάθωνος μετέφερε τις απόψεις των εργαστηρίων μιλώντας για την εφαρμογή των απαιτήσεων του προτύπου και όχι επιπλέον απαιτήσεων, για τα ιδιωτικά εργαστήρια ή τα εργαστήρια των παραγωγών που θεωρούνται εργαστήρια του μέρους. Για τα κοινοποιημένα εργαστήρια

και τα εργαστήρια επίσημου ελέγχου διατυπώθηκε η άποψη ότι αποτελούν εργαστήρια 3ου μέρους και πρέπει να εφαρμόζουν τις νομοθετικές απαιτήσεις.

Ο κ. Μ. Οικονομόπουλος παρουσίασε την πολιτική του ΕΣΥΔ σε σχέση με την κοινοποίηση εργαστηρίων για δοκιμές σε δομικά υλικά σύμφωνα με την Οδηγία 89/106.

Η κα C.Waddington παρουσίασε την πολιτική και τις δραστηριότητες του FINAS σε περιπτώσεις όπου η ευρωπαϊκή ή/και η εθνική νομοθεσία απαιτεί τη διαπίστευση εργαστηρίων.

Στη συζήτηση που ακολούθησε καταγράφηκε η άποψη ότι πρέπει να ξεκαθαρίσει το θέμα εάν χρειάζεται ή όχι να διαφοροποιούνται οι απαιτήσεις για τη διαπίστευση εργαστηρίων επίσημου ελέγχου και εργαστηρίων του μέρους ενώ διατυπώθηκε, επίσης, η άποψη ότι η διαπίστευση εργαστηρίων τροφίμων χρειάζεται εναρμόνιση των διαδικασιών αξιολόγησης στην Ευρώπη σε ότι αφορά την εφαρμογή του Κανονισμού 882/2004.

Τα εξαγόμενα συμπεράσματα παρατίθενται στην αγγλική μετάφραση του κειμένου όπως απεστάλησαν στην Επιτροπή Εργαστηρίων της EA/LC.

Ι. Σιταράς
Δ/ση Διαπίστευσης Εργαστηρίων

Outcome of the ESYD workshop entitled Application of Regulatory Requirements (RRs) such as European Commission Regulations, Directives, Guidances, Decisions, by ABs for granting accreditation (ISO/IEC 17025) to laboratories Athens March 13th, 2008

The workshop was attended by approximately 120 people. Most of them were representatives of laboratories.

1) Presentations of official laboratories (2 laboratories in Greece and one laboratory in Cyprus) focused on the presentation of specific European legislation (e.g. 882/2004 and other) and the requirements for official testing laboratories. Some of the official laboratories suggested that the application of the same requirements by the laboratories conducting 1st party testing is necessary, in order results to be acceptable and comparable between official control and self control labs so Food Business Operators will be assured, as they have the legal responsibility. Some official laboratories have faced cases of official analysis subcontracted by the national authorities to laboratories of the private sector which do not fulfill all the respective RRs.

2) ESYD experience on the issue of food testing by official and self control laboratories was presented by Dr. Miliadis:

- The official control laboratories have to implement the RRs, and they are assessed for compliance to the RRs by the assessors of the Food and Veterinary Office of the European Commission.
- Problems concerning the assessment by ABs of the methods applied by official laboratories include: a) the frequent changes of RRs b) the existence of methods in certain cases, which are subject of more than one differing RR for the same testing (for example for pesticides, the European Commission (EC) Document No SANCO/2007/3131 and the Commission Decision 2002/567)
- Regulatory Requirements are however taken into account by the assessors of some accreditation bodies in Europe when assessing laboratories. This is correct in the case where a R.R. is mentioned in the scope of accreditation, but it is not proper in a different case. If the R.R. is not mentioned in the scope of accreditation, as is usually met in laboratories of the private sector, the competence of the laboratory will be evaluated according to criteria, based on the scientific knowledge and expertise. Market need such testing results, especially by methods sometimes less stringent than those required by regulatory requirements (as less time consuming and more flexible).
- It is clear that the Accreditation Bodies in Europe operate with different objectives than the European Commissions system for the official control laboratories. The purpose of accreditation bodies evaluations is to verify the laboratories' continuous conformity with the internationally accepted criteria as the ISO/IEC 17025 and applicable guidance documents.

As a result, laboratories should be evaluated by accreditation bodies for their conformity to a certain RR only in the case that the R.R. is mentioned in the scope of accreditation.

3) Another presentation of ESYD by M.Oikonomopoulos, referred to the ESYD Policy for notified bodies (including testing laboratories) for Construction Products (89/106/EEC).

4) FINAS presentation by C.Waddington included examples of the cooperation with National Authorities in fields where accreditation of laboratories is mandatory in Finland. About the cooperation with Finnish Food Safety Authority there is a formal agreement between the Authority and FINAS; FINAS accredits or assesses the laboratories for microbiological and chemical analysis of food stuff, feed and fertilizers, animal diseases, waters for food and hygiene purposes, drinking/natural/swimming water, healthy building environment (indoor/outdoor). In the framework

of this agreement annual meetings regarding the assessment and accreditation, technical discussions on content of scopes, test methods and feedback from the laboratories, are taking place. In agreement with the laboratories, FINAS submits the accreditation decisions, assessment reports directly to the authority and the authority submits their decisions on recognition to FINAS.

FINAS presentation also referred to other fields where the accreditation of laboratories is mandatory.

5) The representative of Hellaslab, national member of Eurolab, Dr.P.Agathonos presented laboratories views:

- Laboratories ask for strict application of ISO 17025 requirements, no more no less.
- Concerning the comparison between private or industry laboratories and official laboratories: self control laboratories are 1st party testing while official laboratories perform 3rd party testing. So official laboratories must apply the RRs. Considering that point, a reference was made on the EUROLAB Position Paper No. 1/2000-May 2000.

Conclusions

After the presentations, a discussion focused on the need of homogenization of the accreditation criteria applied for official and self control laboratories. In the final conclusions the following points were considered to be taken into consideration:

- New areas will arise where authorities are going to use laboratory accreditation in the recognition/authorization process. Formal agreements with national authorities about the use of accreditation in the authorization process may facilitate direct cooperation between ABs and National Authorities in order to develop accreditation programs to cover the needs of authorities.
- In Reg882/2004, reference is made to the quality control and to the standards for the official laboratories. RRs exist for several contaminants in food and very detailed performance criteria can be found in the corresponding RRs

Market also its own requirements for the self control of food products which may create barriers for the private sector laboratories at the highest level of quality-but these requirements are different than the regulatory requirements.

Key issues needed to be clarified such as:

- Is it needed the self-control laboratories to be accredited in methods fulfilling the same quality criteria as for the official control laboratories in order to produce comparable results in case of supplemental opinion? Should regulatory requirements for food testing conducted by official laboratories be included in accreditation criteria and be applied in all kinds of laboratories?
- The fulfilment of specific RRs in the framework of accreditation of an official control laboratory may be seen as an overt sign that is more competent than a laboratory performing similar testing and be accredited according to ISO/IEC 17025 and technical criteria set by scientific knowledge and expertise.
- Is it necessary to describe in the scope of accreditation the fulfilment of requirements for the analytical performance of methods set by the regulatory requirements? Can the same policy be applied in scopes of both official laboratories and self control laboratories?

I. Sitaras

Laboratories Accreditation Division

Συνεδρίαση της Επιτροπής EA MAC

Στις 2-3 Απριλίου πραγματοποιήθηκε η Συνεδρίαση της Επιτροπής EA MAC στη Βαρσοβία της Πολωνίας.

Αποφάσεις σχετικά με την εισαγωγή / παραμονή φορέων διαπίστευσης στα EA MLAs

- Παραμονή του τσέχικου φορέα CAI ως πλήρες μέλος των EA MLAs.
- Εισαγωγή του φορέα διαπίστευσης της Μάλτας, **NAB-MALTA**, ως μέλος των EA MLAs στο πεδίο των εργαστηρίων δοκιμών.
- Εισαγωγή του φορέα διαπίστευσης της Τυνησίας, **TUNAC**, ως EA Bilateral στα πεδία των εργαστηρίων δοκιμών και διακριβώσεων.
- Παραμονή του φορέα διαπίστευσης της Αυστραλίας **NATA**, ως EA Bilateral στα πεδία των εργαστηρίων δοκιμών και διακριβώσεων και εισαγωγή του ως EA Bilateral στο πεδίο των φορέων ελέγχου.
- Παραμονή του φορέα διαπίστευσης της Νέας Ζηλανδίας, **IANZ**, ως EA Bilateral στα πεδία των εργαστηρίων δοκιμών και διακριβώσεων και φορέων ελέγχου.
- Παραμονή του φορέα διαπίστευσης του Hong Kong, **HKAS**, ως EA Bilateral στα πεδία των εργαστηρίων δοκιμών και διακριβώσεων.
- Παραμονή του φορέα διαπίστευσης της Νότιας Αφρικής, **SANAS**, ως EA Bilateral στα πεδία των εργαστηρίων δοκιμών και διακριβώσεων, των φορέων ελέγχου και των φορέων πιστοποίησης συστημάτων περιβαλλοντικής διαχείρισης.

Παρουσιάστηκαν και έγιναν αποδεκτές οι αναφορές προόδου που είχαν ζητηθεί από τους παρακάτω φορείς διαπίστευσης: BELAC (Βέλγιο), EAK (Εσθονία), BAS (Βουλγαρία) και ISRAC (Ισραήλ).

Γενικά θέματα της EA MAC Committee

- Αναθεωρήθηκαν τα παρακάτω έγγραφα:
EA 1/06 EA Multilateral Agreement
EA 2/02 Policy and Procedures for the MLA

- Πρόκειται να πραγματοποιηθεί εκπαίδευση των επικεφαλής διαξιολογητών και αναπληρωτών επικεφαλής διαξιολογητών, το Νοέμβριο του 2008 στη Λισαβόνα.
- Έγινε ενημέρωση για τη μελέτη που έχει αναλάβει ομάδα εργασίας για τη διαπίστευση φορέων πιστοποίησης που διαθέτουν παραρτήματα σε άλλες χώρες.
- Όλοι οι φορείς διαπίστευσης ολοκλήρωσαν τη μετάβαση των διαπιστευμένων εργαστηρίων τους στο πρότυπο ISO/IEC 17025:2005.
- Έχει ξεκινήσει η διαδικασία για την υπογραφή MoU μεταξύ της EA και του GFSI (Global Food Safety Initiative) με στόχο την επίτευξη στενής συνεργασίας μεταξύ των δύο οργανισμών.
- Ορίστηκε ομάδα εργασίας για τη μελέτη της διαπίστευσης σύμφωνα με το νέο πρότυπο ISO 14065:2007 σχετικά με την επικύρωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου.
- Έγινε ενημέρωση για την εξέλιξη των τριών προγραμματισμένων διαξιολογήσεων βάσει επικινδυνότητας (risk based evaluations). Οι δύο πρόκειται να πραγματοποιηθούν το καλοκαίρι του 2008 και η μία στις αρχές του 2009.
- Συζητήθηκε η ανάγκη αναθεώρησης του εγγράφου EA 2/13 EA Cross Frontier Policy for EA members με στόχο να είναι συμβατό με τις απαιτήσεις του EU Regulation on Accreditation και αποφασίσθηκε να γίνει πρόταση για αναθεώρηση στην EA GA.
- Εγκρίθηκε η συμμετοχή δύο νέων μελών στο MAC Management Group, της κ. Marie O'Mahony και του κ. Ι. Μάτσα.

Μαρία Παπατζίκου

Υπεύθυνη Διαχείρισης Ποιότητας του Ε.ΣΥ.Δ.

Meeting of EA MAC Committee

The meeting of EA MAC Committee, was held in Warsaw, Poland, on 2 and 3 April 2008.

Decisions made regarding the entering / continuation of accreditation bodies in the EA MLAs

- Continuation of the EA MLAs as a full member for the Czech accreditation body, **CAI**.
- Entering the EA MLA in the field of testing for the accreditation body of Malta, **NAB-MALTA**.
- Entering the EA Bilateral in the fields of testing and calibration for the accreditation body of Tunisia, **TUNAC**.
- Continuation of the EA Bilateral in the fields of calibration and testing, and entering into the field of inspection for the accreditation body of Australia, **NATA**.
- Continuation of the EA Bilateral in the fields of calibration, testing and inspection for the accreditation body of New Zealand, **IANZ**.
- Continuation of the EA Bilateral in the fields of calibration and testing for the accreditation body of Hong Kong, **HKAS**.
- Continuation of the EA Bilateral in the fields of calibration, testing, inspection and certification bodies(EMS) for the accreditation body of South Africa, **SANAS**.

There were presented and approved the progress reports of the following accreditation bodies: BELAC (Belgium), EAK (Estonia), BAS (Bulgary) and ISRAC (Israel).

EA MAC General Issues

- The following documents were revised:
EA 1/06 EA Multilateral Agreement

EA 2/02 Policy and Procedures for the MLA

- In November 2008, a training program will be held in Lisbon with the participation of the lead and deputy lead peer evaluators.
- The members of the committee were informed about the progress of an ongoing project held by a working group, regarding the accreditation of the certification bodies that maintain premises in different countries.
- All accreditation bodies have accomplished the transition of their accredited laboratories to the standard ISO/IEC 17025:2005.
- An MoU will be signed between EA and GFSI (Global Food Safety Initiative), aiming the closer cooperation between the two organizations.
- A working group has been appointed for studying the accreditation according to the new standard ISO 14065:2007, regarding the validation of greenhouse gases emissions.
- The members of the committee were informed about the progress of the three planned risk based evaluations. Two of them will be carried out in the summer of 2008, and the third one at the beginning of 2009.
- It was discussed the need for the revision of the EA 2/13 EA Cross Frontier Policy for EA members document in order to be compatible with the EU Regulation on Accreditation and was decided to proceed with a proposal for its revision to the EA GA.

It was approved the participation of two new members in the MAC Management Group, Mrs. Marie O Mahony and Mr. J. Matsas.

Maria Papatzikou

ESYD Quality Manager

Ενημέρωση για την αστική ευθύνη-Εκδήλωση για την αστική ευθύνη

Τα Πρότυπα διαπίστευσης προβλέπουν, μεταξύ άλλων, την κάλυψη της επαγγελματικής αστικής ευθύνης των, υπό διαπίστευση, φορέων Πιστοποίησης και Ελέγχου. Το Ε.ΣΥ.Δ., ιδιαίτερα ευαισθητοποιημένο στον τομέα διασφάλισης και προστασίας της Αγοράς, εστιάζει μεταξύ άλλων και στα σημεία εκείνα, που δύναται να αποτελέσουν πηγή μη συμμορφώσεων προς τα σχετικά Πρότυπα, με αντίκτυπο στην ασφάλεια και υγεία των πολιτών.

Για τον λόγο αυτό, το Ε.ΣΥ.Δ. τον περασμένο Ιούνιο, προχώρησε σε μια προσέγγιση βασισμένη σε διεθνείς, επιστημονικές πρακτικές. Η νέα αυτή προσέγγιση στηρίχθηκε στη αναλυτική μελέτη εξειδικευμένης εταιρείας συμβούλων, βάσει της οποίας εκπονήθηκε σχετική Κατευθυντήρια Οδηγία (Κ.Ο.) προς τους Φορείς Πιστοποίησης και Ελέγχου, κορμός της οποίας είναι η σύνταξη από τους φορείς, κατάλληλης μελέτης επικινδυνότητας, αναφορικά με τους πιθανούς κινδύνους από τις διαπιστευμένες δραστηριότητες εκάστου εξ αυτών.

Σκοπός του Ε.ΣΥ.Δ. είναι να διευκολύνει τους φορείς αυτούς και να ευαισθητοποιήσει την ασφαλιστική αγορά της χώρας μας. Κάθε μελέτη επικινδυνότητας πρέπει να οδηγεί στη συνέχεια, στην κατάρτιση κατάλληλης

ασφαλιστικής κάλυψης, στα πλαίσια μιας ώριμης ασφαλιστικής αγοράς.

Στις 26 Ιουνίου 2008 διοργανώθηκε από το Ε.ΣΥ.Δ. ενημερωτική ημερίδα για τα παραπάνω, σε κεντρικό ξενοδοχείο της Αθήνας (Athens Imperial), καλεσμένοι της οποίας ήταν οι διαπιστευμένοι, από το Ε.ΣΥ.Δ., φορείς πιστοποίησης /ελέγχου, η ένωση ασφαλιστικών εταιριών, η ένωση ασφαλιστικών συμβούλων και πρακτόρων, καθώς και στελέχη της Δ/σης Πολιτικής Ποιότητας του ΥΠ.ΑΝ. Η ανταπόκριση των καλεσμένων στην συνάντηση αυτή, ήταν άκρως ικανοποιητική. Η εκδήλωση ξεκίνησε με τον χαιρετισμό του Προέδρου του Ε.ΣΥ.Δ. (Αν. Καθ. Δρ Νίκου Γ. Παπαϊωάννου), και στη συνέχεια ακολούθησε, αντίστοιχα, ο χαιρετισμός και η τοποθέτηση του κου Υφυπουργού Ανάπτυξης, κου Στ. Καλαφάτη, αναφορικά με την προσπάθεια του Ε.ΣΥ.Δ. να εισχωρήσει σε τόσο εξειδικευμένα θέματα όπως είναι η κάλυψη αστικής ευθύνης. Έπειτα αφού ολοκληρώθηκε η παρουσίαση των κύριων σημείων της προσέγγισης του Ε.ΣΥ.Δ., ακολούθησε εποικοδομητική συζήτηση και ανταλλαγή απόψεων, από όπου προέκυψαν χρήσιμα συμπεράσματα και ιδέες.

Β. Βουδούρης
Διεύθυνση Διαπίστευσης Φορέων Πιστοποίησης και Ελέγχου

Information about liability insurance policy of ESYD-Event

As it is known, the Accreditation Standards recommend that the certification/inspection bodies must be able to cover their liabilities arising from their functioning. ESYD as the National Accreditation Body of Greece, aims to safeguard the market in order to protect the health and the safety of the consumers.

For the above reason, ESYD created a new guidance document with the collaboration of an expert team. The core of this document is the implementation of a risk analysis by every certification/inspection body, concerning the tracking of all the risks arising from the activity of each body.

This guidance intends to put the bodies in the way to make them analyze the associated risks and to make the insurance brokers be aware of the substantialness of the liability insurance policy of these bodies.

On 26.6.08 an official meeting took place at a central hotel of Athens (Athens Imperial), which was held by ESYD. Many accredited certification/inspection bodies participated in this meeting along with the representatives of various insurance companies and the staff of the Quality Policy Directorate of the Ministry of Development. The chairman of ESYD as well as the minister Mr S. Kalafatis welcomed the participants and the meeting started. Also the minister made an introduction about the goal of this guidance document and the staff of ESYD made a brief presentation of the requirements of the Accreditation Standards concerning the insurance policy. The meeting ended with a constructive discussion among all the interested parties.

V. Voudouris
Certification and Inspection Bodies Division

Πρόσφατες διαπιστεύσεις που χορηγήθηκαν το διάστημα από 1.2.2008 έως 30.6.2008

ΕΛΟΤ EN ISO/IEC 17025: 2005

- Ηπειρωτικό Εργαστήριο Ποιοτικού Ελέγχου Ο.Ε. Παπαθανασίου Ι. Λαμπρόπουλος Ι. Τζίμας Π. Ο.Ε., Ιωάννινα
- ENVIROMETRICS ΕΠΕ, Καισαριανή Αττικής
- Ινστιτούτο Φαρμακευτικής Έρευνας και Τεχνολογίας (ΙΦΕΤ Α.Ε.), Εργαστήριο Βιοϊσοδυναμίας, Παλλήνη Αττικής
- Εργαστήριο Υγείας των Ζώων, Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος της Κύπρου, Λευκωσία, Κύπρος
- Εργαστήριο Φυσικοχημικών Δοκιμών και Ελέγχου Ποιότητας της Αλέξανδρος Η. Παπαδόπουλος Ι.С. Lab., Ελευσίνα Αττικής
- Εργαστήριο Ποιοτικού Ελέγχου του Διυλιστηρίου της Ελληνικά Πετρέλαια Α.Ε., Θεσσαλονίκη
- ENERTEC Ε.Ε., Εργαστήριο Ανεμολογικών Μετρήσεων, Δίλοφο Λάρισας
- HELLAMCO Α.Ε., Χαλάνδρι Αττικής
- Ερευνητικό Κέντρο Βιολογικών Υλικών (Ε.Κ.Ε.Β.Υ.Λ. Α.Ε.), Γλυφάδα Αττικής
- Δημοτική Επιχείρηση Ύδρευσης Αποχέτευσης Ρόδου, Ρόδος
- Research Diagnostics Α.Ε., Αθήνα
- ELAN Foodlab Ltd, Λευκωσία, Κύπρος
- TOTAL Q Συμβουλευτική Υποστηρικτική Ε.Π.Ε., Αθήνα
- Εργαστήριο Τμήματος Διασφάλισης Ποιότητας της Δημοτικής Επιχείρησης Ύδρευσης και Αποχέτευσης Μείζονος Βόλου (ΔΕΥΑΜΒ), Βόλος
- Αλουμίνιον της Ελλάδος ΑΒΕΕ, Παραλία Διστόμου, Βοιωτία

- Εργαστήριο Ομάδας Μεταδοτικών Σπογγόμορφων Εγκεφαλοπαθειών, Ινστιτούτο Αγροβιοτεχνολογίας (ΙΝΑ.), Ε.Κ.Ε.Τ.Α., Θεσσαλονίκη
- «ΜΕΤΡΟΧΗΜΙΚΗ»-Χ. Χονδρογιάννης & ΣΙΑ Ο.Ε., Κέρκυρα
- Αστυνομία Κύπρου, Υπηρεσία Εγκληματολογικών Ερευνών (ΥΠ. Ε.Ε.), Εργαστήριο Δακτυλοσκοπίας, Λευκωσία, Κύπρος

ΕΛΟΤ EN ISO 15189:2007

- ΒΙΟHELLENIKA Α.Ε., Θεσσαλονίκη
- Εργαστήριο Βιοτεχνολογίας και Μοριακής Ιολογίας, Τμήμα Βιολογικών Επιστημών, Σχολή Θετικών και Εφαρμοσμένων Επιστημών, Πανεπιστήμιο Κύπρου, Λευκωσία, Κύπρος
- Γενική Κλινική "ΠΕΡΣΕΥΣ Υγειονομική Μέριμνα Α.Ε.", Ν. Φάληρο Αττικής

Κέντρα Τεχνικού Ελέγχου Οχημάτων-ΚΤΕΟ (κατά το Πρότυπο ΕΛΟΤ EN ISO/IEC 17020:2004)

- Α. ΑΪΒΑΖΟΓΛΟΥ-Θ. ΜΠΑΜΠΑΤΣΙΚΟΣ-Χ. ΜΩΡΑΪΤΗΣ-Χ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ ΟΕ, Θεσσαλονίκη
- ΚΡΕΒΑΤΣΟΥΛΗ Ε.-ΚΑΤΣΟΓΡΙΔΑΚΗ Α. ΟΕ, Ρέθυμνο
- Ζ. ΚΟΦΦΑ-Γ. ΑΓΓΕΛΟΠΟΥΛΟΣ ΚΑΙ ΣΙΑ ΕΕ, Καρδίτσα
- ΙΔΙΩΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΤΕΧΝΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ ΟΧΗΜΑΤΩΝ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΕΤΑΙΡΙΑ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΕΝΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ, Πέλλα
- ΤΕΤΕ Α.Ε. ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΚΕΥΩΝ ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΚΑΙ ΓΕΩΡΓΙΚΩΝ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΕΩΝ, Χανιά
- ΑΝ. ΑΡΣΕΝΗΣ-ΓΕΩΡ. ΑΡΣΕΝΗ Ο.Ε. Τρίπολη

Accreditation Certificates issued during the period 1.2.2008 to 30.6.2008

ΕΛΟΤ EN ISO/IEC 17025: 2005

- Epirus Laboratory of Quality Control. Parathanasiou I.- Lambropoulos I.- Tzimas P. G.P., Ioannina
- ENVIROMETRICS Ltd., Athens
- Bioequivalence Laboratory of Institute Of Pharmaceutical Research & Technology (IFET) S.A., Pallini, Attiki.
- Laboratory for Animal Health of the Veterinary Services of the Ministry of Agriculture, Natural Resources and Environment of Cyprus, Nicosia, Cyprus.
- Physicochemical Testing & Quality Control Laboratory of Alexander I. Papadopoulos .C.Lab., Elefsina, Attiki.
- Quality Control Laboratory of Thessaloniki Refinery of Hellenic Petroleum S.A., Thessaloniki.
- ENERTEC E.E., Laboratory of Wind Measurements, Dilofo, Larissa
- HELLAMCO S.A., Chalandri, Attiki.
- EKEVYL S.A., Glyfada, Attiki.
- Water Supply & Sewerage Company of Municipality of Rhodes, Rhodes.
- Research Diagnostics S.A., Athens.
- ELAN Foodlab Ltd, Nicosia, Cyprus.
- TOTALQ Consulting Supporting Services Ltd., Athens.
- Water Quality Control Laboratory of the Water Sewage Municipal Agency of Greater Volos (DEYAMV), Volos.

- Laboratory Quality Control of Aluminium Of Greece S.A., Plant Saint Nicolas, Viotia
- Prion Diseases Research Group of the Agrobiotechnology Institute of the Research and Technology National Center, Thessaloniki.
- Laboratory METROCHIMIKI of Ch. Chondrogiannis & Co G.P., Corfu.
- Fingerprinting Laboratory of the Criminalistic Services of the Cyprus Police, Nicosia, Cyprus.

ΕΛΟΤ EN ISO 15189:2007

- ΒΙΟHELLENIKA S.A., Thessaloniki.
- Laboratory of Biotechnology and Molecular Virology of the Department of Biological Sciences of the Faculty of Pure and Applied Sciences of University of Cyprus, Nicosia, Cyprus.
- Perseys Sanitary Care S.A. (Metropolitan Hospital), N. Faliro, Attiki.

Inspection Bodies for Motor Vehicles (to ELOT EN ISO/IEC 17020:2004):

- Α. ΑΙΒΑΖΟΓΛΟΥ-Θ. ΜΠΑΜΠΑΤΣΙΚΟΣ-Χ. ΜΩΡΑΪΤΗΣ-Χ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ LTD, Thessaloniki
- ΚΡΕΒΑΤΣΟΥΛΗ Ε.-ΚΑΤΣΟΓΡΙΔΑΚΗ Α. Ο.Ε., Ρέθυμνο
- Ζ. ΚΟΦΦΑ-Γ. ΑΓΓΕΛΟΠΟΥΛΟΣ & CO Ι.Π., Καρδίτσα
- PRIVATE INSPECTION BODY FOR MOTOR VEHICLES ALEXANDROS LTD, Pella
- ΤΕΤΕ S. A. FOR TOURISTIC CONSTRUCTION, COMMERCIAL AND AGRICULTURAL OPERATION , Chania
- ΑΝ. ΑΡΣΕΝΗΣ-ΓΕΩΡ. ΑΡΣΕΝΗ Ο.Ε. Τρίπολη

ΔΙΑΠΙΣΤΕΥΣΗ

Έκδοση του Εθνικού Συστήματος Διαπίστευσης Α.Ε. (Ε.Σ.Υ.Δ.)

Τηλ: 210 7204600, Fax: 210 7204555

Ιστότοπος: www.esyd.gr Ηλ. Δν/ση: esyd@esyd.gr

Διεύθυνση: Θησέως 7, Καλλιθέα 176 76, Αθήνα

Για την έκδοση του τεύχους αυτού συνεργάστηκαν:

Ν. Παπαϊωάννου, Β. Βουδούρης, Μ. Οικονομόπουλος, Μ. Παπατζίκου, Ι. Σιταράς

Υπεύθυνη Δημοσιότητας: Α. Λόντου, a.londou@esyd.gr

ACCREDITATION IN GREECE

is published by the Hellenic Accreditation System S.A. (ESYD)

Tel: +30 210 7204600, Fax: +30 210 7204555

Web: www.esyd.gr email: esyd@esyd.gr

Address: 7 Thisseos Str. Kallithea GR 176 76 Greece

Editorial Contact: A. Londou, a.londou@esyd.gr

Website: www.esyd.gr / e-mail: esyd@esyd.gr